

Miyase
Sertbarut

Yuan Huan'ın Kulübesi

Tudem
Modern
Klasikler

Yuan Huan'ın Kulübesi

Miyase Sertbarut

YUAN HUAN'IN KULÜBESİ

© 2025, Tudem Eğitim Hizmetleri San. Tic. AŞ
1476/1 Sok. No:10/51 Alsancak-Konak/İZMİR

YAZAR: Miyase Sertbarut
EDİTÖR: Burhan Düzçay
DÜZELTİ: Onur Çandır
SON OKUMA: Hazal Çevik
SANAT YÖNETMENİ: Geray Gençer
KAPAK İLLÜSTRASYONLARI: Elif Deneç
GRAFİK UYGULAMA: Sezer Gök

BASKI VE CİLT: Ertem Basım Yayın Dağıtım San. Tic. Ltd. Şti.
Başkent Organize San. Bölgesi 22 Cad. No:6 Malhköy, Temelli/Ankara
Tel: 0312 640 16 23

Birinci Baskı: Mayıs 2025 (2000 adet)

ISBN: 978-605-285-996-4

Yayınevi sertifika no: 45041

Matbaa sertifika no: 48083

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, yayıncının önceden yazılı izni olmaksızın tekrar üretilemez, bir erişim sisteminde tutulamaz, herhangi bir biçimde elektronik, mekanik, fotokopi, kayıt ya da diğer yollarla iletilemez, çoğaltılamaz.

Yuan Huan'ın Kulübesi

Miyase Sertbarut

Miyase Sertbarut

1963 yılında Ceyhan'da doğdu. Okula giderken hep karnı ağrıyordu. Gazi Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirdi, yine karnı ağrıyordu. Öğretmenlik yaptı ama karnının ağrısı devam etti. Yazmaya radyo tiyatroları ile başladı. Öykü, roman, masal türlerinde yapıtlar verdi. Karnının ağrısı geçti. Kitapların bütün ağırlara iyi geldiğini düşünüyor.

Yazarın *Sınavsız Hava Sahası* adlı oyunu pek çok okulda sahneleniyor. *Yuan Huan'ın Kulübesi* adlı kitabı, 2024 yılında İtalya'da Rodari Ödülü'nü alarak yılın çocuk romanı seçildi.

01

Yuan Huan'ın Kulübesi

Cuma günüydü, okulun son çıkış zili çaldı. Çocuklar sanki yangın alarmı verilmiş gibi okul bahçesine fırladı. Zümrüt, bu kalabalığın arasında birkaç kez düşme tehlikesi atlattı. Sonra nasıl olduysa kendini sokakta buldu; aslında Caner ve İlhami'yle okul kütüphanesine uğrayacaktı ama kalabalık, ona ister istemez başka bir güzergâh çizmişti. Şimdi yeniden bina-ya girmeyi de canı hiç istemedi. Beyaz okul servislerinin oluşturduğu labirentten yol bulup karşı kaldırıma geçti, bir apartmanın bahçe duvarına oturdu. Arkadaşlarının, kütüphaneden çıkıp yanına gelmesini bekleyecekti.

Okul açılalı bir hafta olmuştu, uzun yaz tatilinden sonra ilk ders haftasına alışmak pek kolay değildi. Bu yetmezmiş gibi bir de Türkçe öğretmenleri değişmişti. Yeni öğretmenin o gün sınıfta söylediği şeyler, cuma gününün güzelliğini de gölgeledi. Bazı çocuklar dersten sonraki teneffüste “Topluca başka

bir okula mı geçsek?” bile demişti. Berrin Hanım öyle bir sorumluluk yüklemişti ki omuzlarına... Caner ve İlhami’nin kütüphaneye uğraması da bu yüzdendi. Zümrüt, sınıfta olanları zihninde yeniden canlandırdı.

“Her hafta bir kitap okunacak, anlaştık mı?” demişti yeni öğretmen. Bu bir soru cümlesi gibi görünse de cevap beklemediği açıktı. Önce bunu şaka sanıp gülenler oldu. Sonra Berrin Hanım’ın yüzüne baktılar. Hayır, o gülmiyordu.

“Artık altıncı sınıfsınız, haftada bir kitap bitirebilirsiniz.”

İşte o zaman itiraz cümleleri havada uçtu:

“Geçen yıl böyle yapmıyorduk ama...”

“Hocam bir tek Türkçe dersi yok ki, başka derslerin de ödevi var.”

“Her hafta bir kitaba para mı yeter?”

“O kadar vaktimiz mi var?”

İsyanın ve itirazın büyümesini ise öğretmenin gözüne girmek isteyenler önledi:

“Kitap kaç sayfa olsun öğretmenim?”

“Özetini yazacak mıyız?”

“Yabancı yazar mı, Türk yazar mı okuyalım?”

Berrin Hanım itirazları duymazlıktan gelip işte bu çocukların sorularını yanıtladı:

“Sayfa sınırı yok, kitabın ince veya kalın olması içindekini önemli ya da önemsiz yapmaz. Özet çıkarmaya gelince, ister çıkartın ister çıkartmayın ama sınıfta anlatacaksınız,

konusundan bahsedeceksiniz. Yazar Türk de olabilir yabancı da, fark etmez.”

Derken arka sıralardan İlhami’nin cılız sesi duyuldu. “Bu ödevi not verecek misiniz?”

Yeni öğretmen, başını salladı. “Evet, performans puanı vereceğim; bu da notunuzu etkileyecek. Ayrıca kitapları ille de satın almanız gerekmiyor; okul kütüphanesinden, halk kütüphanesinden, arkadaşlarınızdan ödünç alabilirsiniz. Vakit yok diyenler, daha az internete girin, daha az televizyon izleyin. Hiç merak etmeyin, siz isterseniz zaman genişler.”

İtirazcı öğrencilerle Berrin Hanım arasında bu kez bir pazarlık başladı; sonunda, haftada bir kitap değil, bir hikâye okunmasına karar verildi. Sınıftakilerin bazıları bu farkı anlayamamış olsa da içi rahatlayan çocuklar vardı. Çünkü bir kitabın içinde sekiz on farklı hikâye olabilirdi. Her hafta birini okurlarsa tek kitap, bir öğrenciyi iki ay bile idare edebilirdi. Roman okumayı tercih edenler ise her hafta bir bölüm özetleyerek durumu kurtaracaktı.

Zümrüt’ün hayalinde yeniden canlanan bu konuşmalar, işte o tatlı cumayı bir parça ‘kara cuma’ yapmıştı. Duvardan aşağıya sarkıttığı bacaklarını sallamaya başladı. Öğrenci servislerinin çoğu gitmiş, kalabalık epeyce azalmıştı. Bir süre sonra da İlhami ve Caner okul bahçesinden çıkıp Zümrüt’e doğru yöneldi.

Caner, kıza bir şeyler söylemek için sabırsızlanıyordu. İyice yaklaşıncı kahkahayı patlattı.

“İlhami hangi kitabı aldı, bil bakalım?”

Zümrüt omuz silkti; kütüphanede yüzlerce kitap vardı, kim bilir hangisi? Zaten Caner de cevap beklemedi.

“Kibritçi Kız’ı aldı.”

Zümrüt de tıpkı az önce Caner’in yaptığı gibi alaycı bir gülüşle İlhami’ye baktı.

“İlhami, deli misin nesen, birinci sınıf kitabı o!”

İlhami’nin suratı asıldı, kendini savunmaya çalıştı.

“Kitap kitaptır, sayfa sayısı önemli değil diye öğretmenin kendisi söyledi.”

“Ama gidip de birinci sınıf masalı okuyun, demedi. Git değişti, hoca bunu kabul etmez. Bütün sınıfı kendine güldürecekisin.”

Caner okul bahçesinden çıkan kütüphane memurunu işaret etti.

“Artık değiştiremez, kütüphaneci gidiyor.”

İlhami’nin içi iyice karardı. Kitap okumak kesinlikle ona göre değildi, okurken çok sıkılıyordu. Ona “Ölüm nedir?” diye sorsalar, “kitap okumak” diye cevap verebilirdi. Kibritçi Kız’ı da hem ince diye hem de kapaktaki karlı sokak manzarası hoşuna gittiği için almıştı. Kütüphaneci, “Kardeşine mi alıyorsun?” deyince sesini çıkarmadan başını sallamıştı. Yanında dikilip duran Caner gülmesini zor tutmuştu, İlhami’nin kardeşi yoktu ki. İçinden, bu olayı Zümrüt’e anlatmasa bari, diye geçirdi. Ama arkadaş, susmak nedir bilmeyenlerdendi.

“Kütüphaneciye ne dedi, biliyor musun? Kardeşime alıyorum, dedi.”

İlhami çocuğa ters ters baktı. “Ben öyle bir şey demedim, adamın kendisi söyledi.”

“Ne fark eder, sen de başını salladın, görmedim mi sanki?”

“Başımı falan sallamadım, sana öyle gelmiş.”

Zümrüt oturduğu duvardan kaldırıma atladı. “Hadi hadi, yolda konuşuruz.”

Üç arkadaş aynı apartmanda oturduğu için okula birlikte gelip gidiyorlardı. On beş dakika süren yol, çoğu zaman gülüşmeyle, şakalaşmayla onlara beş dakika gibi gelirdi. Belki de öğretmenlerinin dediği gibi, zamanın genişlemesi ya da daralması diye bir şey, gerçekten vardı.

Evlerine yaklaştıklarında Caner burnunu park tarafına doğru çevirdi. Bir av köpeği gibi sesli sesli havayı kokladı. “Bugün ayı pisliği kokmuyor!”

Her zamanki gibi yine Zümrüt’ü güldürmeyi başardı. “Temizlik yapmışlardır.” dedi kız. “Herkes belediyeye şikâyet etmiş, babam da telefon etti.”

Sözünü ettikleri durum, parkın tam ortasındaki tepenin arkasına kurulmuş olan sirkle ilgiliydi. Romanya’dan beş tır dolusu gelmişlerdi. Bir gecede büyük bir sirk çadırı kurmuşlar, ertesi gün ilçenin sokaklarında duyurular dağıtmışlar, afişler asmışlardı. Çadırlarından ve araçlarından yayılan yüksek tondaki müzik, mahalledeki yaşlı insanların çoğunu rahatsız

etmişti. O cuma günü ise üç arkadaş, kulaklarına gösteri müziğinin gelmediğinin henüz farkında değildi. Üçünün de cumartesi için bileti vardı.

Daha önceden giden çocuklar gösterileri ballandıra ballandıra anlatmıştı. Sihirbaz bile varmış. Dev bir fil, hortumuyla dansçı kızı havalara kaldırıyormuş. Maymunlar birbirinin omzuna çıkıp şaklabanlık yapıyormuş. Midilliler müzik eşliğinde dans ediyormuş. Köpekler ateş çemberinin içinden geçiyormuş. Ayılar başlarına koydukları teneke kutularla şapşal şapşal yürüyormuş...

Caner, İlhami ve Zümrüt ertesi gün görecekleleri şeyleri hayal ederken Caner'in kaşları birden kalktı. "Bayrakları da görülmüyor! Müzik de yok!"

İlhami sanki tepenin arkasını görebilecekmiş gibi ayak parmaklarının üzerine kalktı. Zümrüt çocuğun omzuna vurup eski hâline döndürdü. "Buradan görülmez ki."

"Tepeye çıkıp bakalım mı? Belki maymunları falan görürüz." dedi İlhami.

Zümrüt o kadar hevesli değildi. "Yarın için zaten biletimiz var, çadırın içine girmedikten sonra niye gidelim şimdi?"

Caner de ısrar etti, çok çok eve on dakika geç dönmüş olurlardı. Zümrüt ister istemez arkadaşlarına uydu. Parkın içine girip yeşil tepeye doğru yürümeye başladılar. Henüz en yüksek noktaya ulaşmamışlardı ama Caner durdu. Çünkü çadırın kubbesinin artık oradan görünüyor olması gerekirdi. Ama

ne bayrak ne kubbe ne müzik... Yoksa? Çocuğun aklına gelen soru, tepeye ulaştıklarında cevap buldu. Sirk çadırının yerinde yeller esiyordu.

“Eee?” dedi Caner. “Gitmiş bunlar, bizim biletler yandı mı şimdi?”

“Belki başka tarafa kurmuşlardır.” dedi İlhami, gözleriyle koca alanı tarayarak. Ancak, parkın başka taraflarında da yeşillikler ve gezinti yollarından başka bir şey yoktu. Ama umudunu devam ettirdi, bileti yansın istemiyordu, zaten anne babasını zor ikna etmişti. “Başka bir mahalleye de gitmiş olabilirler.”

“Olur mu öyle şey? Koca sirk çadırını kur, sök, yeniden kur, kolay mı? Sanki kamp çadırı mı?” dedi Zümrüt.

Parkın bekçisi çocuklara yaklaşınca en doğru cevabı ondan alacaklarını düşündüler. Caner seslendi:

“Abi! Sirk başka yere mi taşındı?”

Bekçi önce çocuklara, sonra yamaçtan aşağıda sirkten geride kalan hurdalara baktı.

“Duymadınız mı? Belediye kapatma kararı aldı. Yeni yasa-ya göre hayvanların gösteriye çıkarılması zaten yasakmış. Çok şikâyet eden olmuş. Sabahtan çadırı sktler, bir saat önce de tası tarağı toplayıp gittiler. Geride işte řu çer çöpü bıraktılar. Pis adamlar, temizlemeden çekip gittiler.”

İlhami o devasa çadırdan geriye kalan eşyalara baktı uzaktan. Borular, uçuşan kumaşlar, sap saman... Ayrıca devrilmiş,

kırmızı bir dolap gibi duran başka bir şey daha vardı; uzaktan ne olduğu belli değildi. İlhami yakından görmek istedi.

“Gidip bakalım, belki sihirbazın unuttuğu bir eşya vardır.”

“Adamların çöpünü mü karıştıracaksın?” dedi Caner. “San-ki bileti onun için aldık.”

Zümrüt de uzaktaki o kırmızı şeyi işaret etti. “Telefon kulübesine benziyor.”

Kız doğru benzetmişti; yalnızca bu kulübe dik değil, devrilmiş vaziyetteydi. Zümrüt ve İlhami tepeden aşağıya o kırmızı zılgı doğru ilerleyince Caner de onları takip etmek zorunda kaldı.

Sökülmüş çadır alanından geriye hiç de kıymetli bir şey kalmamıştı. Plastik su şişeleri, eğrilmiş boru parçaları, hayvan pislikleri, parlak pulları olan bir ceket kolu... İşe yarar tek eşya, yerde boylu boyunca yatan kırmızı telefon kulübesiydi.

Zümrüt kulübenin camındaki tozu eliyle biraz temizledi. “İçinde telefon bile var!”

“Bozuktur.” dedi Caner. “Yoksa götürürlerdi.”

İlhami kulübeyi doğrultmaya çalıştı, tek başına gücü yetmedi. Bir ucundan da Caner destek oldu, Zümrüt de yan taraftan tuttu. Ve kırmızı telefon kulübesi artık ayakta idi.

“Bunu gösterilerde mi kullanıyorlar acaba? Neden götürmemişler ki?” diye sordu Zümrüt.

Caner demir kulübenin eğrilmiş tarafını gösterdi. “Yamulmuş baksana! Camları da kırık.”

İngiliz telefon kulübesi tarzında olan bu eşya, gerçekten de kullanılabilir durumda değildi. Kafes biçimindeki gövdesinde düzeltilemeyecek eğrilikler vardı. Yine de Zümrüt kulübenin kapısını açabildi. İçeriye girmeden önce arkadaşlarına baktı.

“Bunun aynısını bizim İngilizce kitabında görmüştüm.”

İçeriye girdi, telefonun ahizesini yuvasından alıp kulağına götürdü. Eğlence olsun diye birkaç tuşa bastı. “Alo... Alooo!”

Caner kırık camdan kızın hâline bakıp güldü. “Jetonsuz çalışmaz!”

Zümrüt, İlhami’nin görmez tarafından Caner’e göz kırptı. “Ses geliyor bundan!”

İlhami yaklaştı, Caner gülmemek için kendini zor tuttu.

İlhami kırık camdan içeri baktı. “Ne sesi?”

Caner at gibi kişnedi. “Midilli kişnemesi!” diyerek bir kahkaha savurdu.

Zümrüt kulübeden çıktı. “İstersen gir, sen de dinle.” dedi İlhami’ye.

İlhami bunun şaka olduğunu anlamıştı ama yine de Zümrüt’ün dediğini yaptı. Kulübenin içine girip telefonu kulağına götürdü. Bir hışırtı duydu, uzak bir yerde sanki dalgalar kayalıklara çarpıp köpürüyor gibiydi. Belki de yüz metre ötedeki kavak ağaçlarının hışırtısıydı.

İlhami kulağına bardak bile kapasa benzer sesler duyabileceğini düşündü. Kendi kendine güldü, tam ahizeyi kulağından uzaklaştırıp yerine koyacaktı ki fısıltı gibi bir ses duydu:

İç içe geçmiş öykülerle okumanın ve kitapların büyülü dünyasına eşsiz bir yolculuk...

Usta kalem Miyase Sertbarut bu romanında, hayatımızı hızla değiştiren teknolojiyi edebiyata dâhil ederek eleştirel okumanın kapılarını aralıyor. Okumayı sevmeyen İlhami, dinlediği hikâyeler sayesinde bir hikâye avcısına dönüşürken tüm okurlara esin kaynağı oluyor.

Pek çok dile çevrilip dünya çapında yüz binlerce okura ulaşan ve 2024 yılında, İtalya'nın çocuk ve gençlik edebiyatı alanındaki en prestijli ödüllerinden biri olan Rodari Ödülü'ne layık görülen *Yuan Huan'ın Kulübesi*, "Tudem Modern Klasikler" koleksiyonunda yerini alıyor.

Tudem
Modern
Klasikler

